

Recomanacions per a l'eutanàsia dels animals d'experimentació

Les següents recomanacions es basen en el document publicat per FELASA a Laboratory Animals (1996) Vol.30(4):293-316.

Agents i mètodes d'eutanàsia en rosegadors

Agent	Valoració	Observacions
Halotà, Enflurà, Isoflurà	5	Acceptable
Pentobarbital sòdic	5	Acceptable
Contusió	4	Acceptable per a rosegadors <1 kg. Cal confirmar la mort per aturada circulatoria
Dislocació cervical	4	Acceptable per a rosegadors <150 g. Cal confirmar la mort per aturada circulatoria
T-61	4	Només IV
CO2	4	Mètode acceptable a >70%
Microones	3	Requereix experiència. No és un procediment de rutina.
Decapitació	2	Altres mètodes preferibles
CO	2	Perillós pel personal
Congelació ràpida	1	Només per a neonats < 4g

Acceptables en rosegadors inconscients: congelació ràpida, dessagnament, embòlia gasosa, clorur potàssic, etanol.

Inacceptables: hipotèrmia, descompressió, nitrogen, òxid nitrós, asfíxia, ciclopropà, èter, cloroform, tricloroetilè, gas cianhídric, metoxifluorà, hidrat de cloral, gas d'hidrogen cianídric, estricnina, nicotina, sulfat de magnesi i agents bloquejants neuromusculars.

Agents i mètodes d'eutanàsia en conills

Agent	Valoració	Observacions
Pentobarbital sòdic	5	Acceptable
T-61	4	Acceptable IV
Dislocació cervical	4	Acceptable per a conills <1 kg, prèvia sedació. Cal confirmar la mort per aturada circulatoria
Bala captiva	4	Requereix habilitat. Cal confirmar la mort mitjançant un altre mètode
Contusió	3	Requereix experiència. Cal confirmar la mort mitjançant un altre mètode
Atordiment elèctric	3	Cal confirmar la mort mitjançant un altre mètode
Microones	3	Requereix experiència. Només per a conills petits. No és un procediment de rutina.
Decapitació	2	Acceptable per a conills <1 kg, si no és disposa d'altres mètodes
Halotà, Enflurà, Isoflurà	2	Els conills mostren signes d'angoixa
CO2	1	Els conills mostren signes d'angoixa
CO	1	Perillós per a el personal
Congelació ràpida	1	Només per a fetus < 4g. Preferibles altres mètodes

Acceptables en conills inconscients: dessagnament, Nitrògen, clorur potàssic i embòlia gasosa

Inacceptables: hipotèrmia, descompressió, ofegament, asfíxia, protòxid de nitrogen, ciclopropà, èter, cloroform, tricloroetilè, gas cianhídric, metoxifluorà, hidrat de cloral, estricnina, nicotina, sulfat de magnesi, àcid cianhídric, clorhidrat de ketamina i agents bloquejants neuromusculars

Agents i mètodes d'eutanàsia en gossos, gats, fures i guineus

Agent	Valoració	Observacions
Pentobarbital sòdic	5	Acceptable IV
T-61	4	Acceptable IV lenta sota sedació
Secobarbital/Dibucaïna	4	Acceptable IV
Halotà, Enflurà, Isoflurà	4	Acceptable
Bala captiva	3	Acceptable, seguit de dessagnament
Electrocució	3	Solament emprant equipament especial i seguit de dessagnament
Concusió	2	Només amb neonats
Tret	3	Només en condicions de camp per tiradors especialitzats, quan no siguin possibles altres mètodes

Acceptables en carnívors inconscients: dessagnament, dislocació cervical i clorur potàsic.

Inacceptables: descompressió, decapitació, ofegament, estrangulació, asfíxia, embòlia gasosa, cop de torax en gat, CO, CO₂, metoxifluorà, protòxid de nitrogen, tricloroetilè, àcid cianhídric, èter, cloroform, gas cianhídric, ciclopropà, hidrat de cloral, estricnina, nicotina, sulfat de magnesi, i agents bloquejants neuromusculars.

Agents i mètodes d'eutanàsia en peixos

Agent	Valoració	Observacions
MS-222	5	Acceptable
Benzocaina	5	Acceptable
Etomidat	5	Acceptable
Metomidat	5	Acceptable
Contusió	4	Cal confirmar la mort
Maceració	4	Només per a peixos de menys de 2 cm de longitud
Quinaldina	4	Difícil d'obtenir a Europa
Pentobarbital sòdic	3	Potser útil per a peixos grans, IP
Dislocació cervical	3	No en peixos grans. Haurà d'anar seguit de la destrucció del cervell
Halotà	2	Preferibles altres mètodes. Confirmar la mort

Acceptables en peixos inconscients: exanguinació, decapitació i inserció d'agulla.

Inacceptables: extracció de l'aigua, aplastament de tot el cos, atordiment elèctric, hipertèrmia, hipotèrmia, 2-fenoxietanol, CO₂, èter, secobarbital, amobarbital, hidrat de cloral, alcohol amilic terciari, tribromoetanol, clorbutanol, uretà, metil pentinol, piridines ..

Agents i mètodes d'eutanàsia en grans mamífers

Agent	Valoració	Observacions
Pentobarbital sòdic	5	Acceptable IV
Quinalbarbital/Nupercaina	5	Eficaç IV en cavalls
Bala captiva	5	Acceptable si va seguit de dessagnament
Bala lliure	5	Acceptable si va seguit de dessagnament. En condicions de camp només per personal qualificat
T-61	4	Acceptable IV
Atordiment elèctric	4	Solament emprant equipament especial i seguit de dessagnament
Tret	2	Només en condicions de camp per tiradors especialitzats
Contusió	2	Cal dessagnament posterior
Halotà, Enflurà, Isoflurà	2	Recomanat per a corders i cabrits
CO ₂	1	Utilitzar només amb porcs, >70%

Acceptables en grans mamífers inconscients: dessagnament, hidrat de cloral i clorur potàsic..

Inacceptables: CO, tricloroetilè, metoxifluorà, estricnina, nicotina, sulfat de magnesi, tiopental sòdic, clorhidrat de ketamina i altres agents bloquejants neuromusculars.

Agents i mètodes d'eutanàsia en aus

Agent	Valoració	Observacions
Pentobarbital sòdic	5	Acceptable
T-61	4	requereix pràctica: només acceptable en aus petites (<250 g)
CO ₂	4	Acceptable, especialment per a pollets
Halotà, Enflurà, Isoflurà	4	Acceptable
Maceració	4	Acceptable per a pollets de fins 72 hores
Dislocació cervical	4	Acceptable per a aus petites i joves (< 250 g) si va seguit de la destrucció del cervell
Microones	3	No és un procediment de rutina. Només hauria de ser utilitzat per personal amb experiència
Contusió	3	Acceptable per a aus < 250 g
CO	2	Perillós pel personal
Atordiment elèctric	1	Perillós pel personal. Preferibles altres mètodes

Acceptables en aus inconscients: decapitació, inserció d'agulla, Nitrogen, clorur potàsic.

Inacceptables: trencament de coll, descompressió, dessagnat, protòxid de nitrogen, èter, cloroform, ciclopropà, gas cianhídric, tricloroetilè, metoxifluorà, hidrat de cloral, estriquina, nicotina, sulfat de magnesi, ketamina i altres agents bloquejants neuromusculars.

Agents i mètodes d'eutanàsia en rèptils

Agent	Valoració	Observacions
Pentobarbital sòdic	5	Acceptable però implica manipulació
Bala captiva	5	Acceptable per a grans rèptils
Contusió	4	Cal la posterior destrucció del cervell
Tret	4	Només és acceptable en condicions de camp

Acceptables en rèptils inconscients: decapitació i inserció d'agulla.

Inacceptables: hipertèrmia, hipotèrmia, dessagnament, secció de la medulla espinal, cloroform, MS-222, èter, halotà, metoxifluorà, isoflurà, enflurà, CO₂, agents bloquejants neuromusculars, hidrat de cloral i procaïna.

Agents i mètodes d'eutanàsia en amfibis

Agent	Valoració	Observacions
MS-222	5	Acceptable
Benzocaina	5	Acceptable
Pentobarbital sòdic	4	Implica manipulació i administració IP
Contusió	4	Acceptable per a ser emprat per personal experimentat
T-61	3	Implica manipulació i administració IV
Microones	3	Només per a petits amfibis. No és un procediment de rutina.
Atordiment elèctric	2	Haurà d'anar seguit de la destrucció del cervell

Acceptables en amfibis inconscients: decapitació i inserció d'agulla.

Inacceptables: hipertèrmia, hipotèrmia, dessagnament, estrangulació, CO₂, èter, cloroform, anestèsics inhalatoris volàtils, hidrat de cloral, clorhidrat de ketamina, clorbutanol, metil pentinol, 2-fenoxietanol, alcohol amílic terciari, tribromoetanol i uretà.